

Parisavtalen, EØS-avtalen, Nor Pool og kraft/energipolitikk.

Det er to forhold, som har vært bestemmende for Norges energipolitikk og derigjennom det vi nå opplever mht. kraftpriser.

Det ene er det voldsomme engasjementet for å redusere CO2 utslipp som Parisavtalen med FNs IPCC (*) foreskriver skal redde klima. Kort fortalt dreier det seg om å tvinge en overgang gjennom skatter og avgifter til å elektrifisere all bruk av fossil energi samt å lette overgangen til elektrifisering gjennom subsidier og skatte/avgiftslette. En effekt, som vi begynte å merke i 2021, er underskudd på strøm fra vannkraft. Effekten forsterkes gjennom nedlegging av strømproduksjon og oppvarming basert på fossil energi.

Det andre er EØS avtalen som åpner for deltagelse i EUs indre marked og gjennom det en deltagelse i EUs energimarked. En avtale med bindinger og forpliktelser, men med muligheter for avvik, som eksempelvis skjerming av norsk jordbruksproduksjon for import deler av året.

Denne politikken har holdt seg gjennom vekslende regjeringer, støttet og bestemt av AP og Høyre uansett om de har vært i opposisjon eller ikke.

Omsetningen av strøm, dvs. prissetting og salg til brukerne samt kjøp og salg mellom de ulike strømområdene, skjer idag time for time gjennom auksjoner i timemarkedet Nor Pool. Dagens situasjon, der EU deltar med større energi produksjonskostnader enn i Norge og med ekstra stor etterspørsel, driver opp prisene til ekstreme høyder. Nor Pool sikrer selgeren høyest mulig pris og med det høyest mulige inntekter. Hadde det vært rikelig med strøm ville Nor Pool muligens sikret brukeren lavest mulig pris i markedet.

Parisavtalen foreskriver CO2 utslippreduksjoner for å redde klima(!).(**) Dvs. bruk av fossilt brensel til kraftproduksjon avvikes. Bruk av fossilt brensel til transport avgiftsbelegges for å tvinge overgang til el-drift. I tillegg subsidieres el-drift, slipper avgifter på kjøretøy og på bruk av kjøretøyet, null bompenger.

Kull- og gass-kraft anlegg avvikes eller avgiftsbelegges for å fremtvinge avvikling. I EU benyttes gass, i tillegg til strømproduksjon, til oppvarming av vann til fjernvarme/renhold og til matlaging mm. Denne bruken avvikes ikke over natten, derfor treffes EU ekstra hardt når tilførselen av gass strykes, slik det skjer nå pga. krigen i Ukraina.

Parisavtalen krever nedleggelse av fossile anlegg og elektrifisering over en lav sko, dette fører til strømmangel fordi man har ikke maktet å dekke det økte behovet med utbygging av såkalt ren strømproduksjon.

I tillegg er underskuddet på strøm ytterlig forsterket i EU fordi atomkraft anlegg er nedlagt, noen få gjenstår. (atomkraft slipper ikke ut CO2!)

Samlet bevirker dette stor etterspørsel og ekstremt høye kraftpriser i EU.

Parisavtalen har samme effekt i Norge. Men ikke på strømproduksjonen som hovedsaklig er vannkraft basert. Elektrifisering for å avvikle bruk av fossil energi øker behovet for strøm og man må bygge ut vassdragene eventuelt ty til atomkraft. Vind- og sol-kraft er et ustabilt og kostbart alternativ. Anvendes kun som supplement der strøm fra vannkraft ikke kan være tilgjengelig.

EØS-avtalen fører ikke bare til at vi kan men må delta i EUs indre marked herunder kraftmarkedet. Dvs. når tilknyttingen først har skjedd, dvs. når kablene først er lagt og avtaler inngått, blir det vanskelig å komme seg ut av forholdet. Statsminister Støre sier også i første politisk kvarter på NRK etter ferien at vi er del av det europeiske energimarkedet. EØS avtalen innebærer tilgang til EUs indre marked med fri flyt av varer og tjenester. Nå er det fri flyt av strøm med ekstremt høye priser som konsekvens! Import til ekstremt høye priser og utgifter! Eksport til ekstremt høye priser og inntekter.

Å produsere og selge en vare vi ikke har bruk for selv er konfliktfritt. Straks vi har bruk for varen selv stiller det seg annerledes. Energi / kraft er en slik vare der eget behov og forsyning må sikres. Da kan man ikke, slik som nå, fritt delta i EUs energimarked. Varene er strøm, gass og drivstoff. I.e. alle typer kraft/energi. Hvis EØS-avtalen er til hinder for å få dette under kontroll så må den revideres.

Prissetting av strømmen.

Priser på strøm bestemmes i EU og i tilknyttede norske områder gjennom auksjon i timemarkedet Nor Pool. Derigjennom adopteres EUs høye kraftpriser. Dvs. dette gjelder de strømproduserende områdene i Norge som er tilknyttet områder i EU der prisene er ekstremt høy pga. stor etterspørsel, stort forbruk, kostbar strømproduksjon og underskudd på strøm/kraft.

Det var en gang da strømproduksjonen i Norge var under kontroll og derigjennom strømprisene lave og det var uten Parisavtalen, EØS-avtalen og Nor Pool!

Med en kostnadsbasert prissetting skulle prisen inkl. rimelig fortjeneste kunne være lav som før og den samme døgnet rundt, året rundt. Dvs. billig strøm i vinterhalvåret når behovet er som størst. Med reservoarer under kontroll og samkjøring områdene i Norge mellom burde det kunne være situasjonen. Skulle det mot formodning være et reelt overskudd kan det eksporteres til EU-

priser og gi inntekter som bidrar til å holde interne priser nede. Det er vel lite realistisk for utviklingen tilsier at et slikt «overskudd» benyttes raskt internt.

Hvorfor er så ikke prisene slik? Parisavtalen, EØS og Nor Pool!
I sum elendig forvaltning av vekslende regjeringer!

*) Intergovernmental Panel on Climate Change – kalt Klimapanelet etablert i det forrige århundrede av UN WMO leder meteorolog Bert Bolin og UN EP (Miljøprogram) leder politiker Gro Harlem Brundtland.

**) Parisavtalen er bygd på en påstand om en global oppvarmende effekt fra CO₂ i atmosfæren som ikke er vitenskapelig verifisert gjennom observasjoner på klimasystemet. Dette finner man fastslått i IPCCs science rapporter:

«**AR1: Scientific Assessment of Climate Change**, Kapittel 8 «Detection of the Greenhouse Effect in the Observations» Side 245:

«Previous reviews of the greenhouse problem (N R C 1983, MacCracken and Luther, 1985 Bolin et al 1986) have also addressed the detection issue They have concluded that the enhanced greenhouse effect has not yet been detected unequivocally in the observational record.»»

Det er forskerens oppgave å verifisere hypotesen / teorien. Uten denne verifisering bortfaller hypotesen.